

ЧЕСТОТА И РИСКОВИ ФАКТОРИ ЗА ДИАБЕТНА РЕТИНОПАТИЯ СРЕД ПАЦИЕНТИ С ДЕКОМПЕНСИРАН ЗАХАРЕН ДИАБЕТ

З. Златарова^{1, 2}, К. Христозов³, К. Докова⁴

1- Катедра УНГ, НХ и очни болести, МУ-Варна; 2- СБОБАЛ-Варна; 3-Клиника по ендокринология УМБАЛ „Св. Марина“ Варна, 4 –Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването, МУ Варна

Prevalence and risk factors of diabetic retinopathy among patients with low control of diabetes mellitus

Zlatarova Z^{1, 2}, Hristozov K³, Dokova K⁴

1- Department of neurosurgery, ENT and ophthalmology, Medical University, Varna,
2- Specialized Eye Hospital, Varna, 3-Clinic of endocrinology, University Hospital “St. Marina”, Varna,
4- Department of Social Medicine and Health Care Organization, Medical University, Varna, Bulgaria

Резюме

Целта на настоящото проучване е да се определи честотата на диабетната ретинопатия сред болни с декомпенсиран захарен диабет, и да се анализира връзката между давността на диабета, гликемичния контрол, липидния статус, нивото на артериалното налягане и диабетната ретинопатия.

Материал и методи: Проучването, проведено в периода април 2009 - февруари 2010г., включва 115 пациенти с декомпенсиран захарен диабет хоспитализирани в Клиниката по ендокринология на УМБАЛ „Св. Марина“ Варна. При всички е изследвана зрителната острота от офталмолог и е направен оглед на очното дъно след мидриаза. Анализирани са демографските и клиничко-лабораторните данни на пациентите.

Резултати: От 115 болни със ЗД, 65,2% са жени. Със ЗД тип 1 са 32,2% от болните, с тип 2 – 63,5% и 4,3% - с гестационен диабет. Диабетна ретинопатия е установена в 40,8% от пациентите, като при 36,52% НПДР, а при 4,3% - ПДР. Установена е статистически значима връзка между честотата на диабетната ретинопатия и давността на диабета, нивото на гликирания хемоглобин, наличието на микроалбуминурия и диабетна полиневропатия.

Заклучение: Забавянето на появата и лечението на диабетната ретинопатия е интердисциплинарен проблем. От решаващо значение са интензивния гликемичен контрол, контролът на хипертонията, нормалния липиден профил и регулярните прегледи от офталмолог.

Ключови думи: диабетна ретинопатия, честота, гликемичен контрол, рискови фактори

Abstract

Purpose: To assess the prevalence of diabetic retinopathy among patients with diabetes mellitus and the relationship between duration of diabetes, glycemic control, blood pressure, HDL, LDL and diabetic retinopathy.

Material and Methods: The study includes 115 patients with low control of diabetes mellitus, hospitalized at the Department of Endocrinology, University Hospital “St. Marina” Varna in the period April 2009 - February 2010. Eye examination under adequate pupil dilatation was performed with indirect biomicroscopy, by an ophthalmologist at the Specialized Eye Hospital-Varna. Socio-demographic, clinical and laboratory data were obtained.

Results: Out of 115 patients 65,2% were female; 32,2% were with type 1, 63,5% with type 2 diabetes mellitus. The prevalence of diabetic retinopathy was 40,8%. NPDR – 36,52% and PDR – 4,3%. Presence of diabetic retinopathy was significantly associated with duration of diabetes mellitus, poor glycemic control, and presence of microalbuminemia and polyneuropathia.

Conclusions: Regular ophthalmic examinations and adequate glycemic control of patients with diabetes mellitus have an important role for the early detection and prevention of diabetic retinopathy progression.

Key words: diabetic retinopathy, prevalence, glycemic control, risk factors

Адрес за кореспонденция:

д-р З. Златарова д.м.

СБОБАЛ

ул. Дойран 15, Варна 9002

e-mail: zlatarova@lycos.com; zornica@abv.bg

For correspondance:

Dr. Z. Zlatarova

SBOBAL -Specialized Eye Hospital,

15, Doyran Str., Varna 9002

e-mail: zlatarova@lycos.com; zornica@abv.bg